

Szerkesztési iroda:

uri-utca, Lukács-ház 9. sz. alatt
balra, hová a lap szellemi részét
illető közlemények intézendők.
Bérmonten levelek csak ismert
kezektől fogadtatnak el.

Kiadó hivatal:

Réthy Lipót könyvnyomdája, hová
a hirdetések, előfizetési pénzek és
kiadása körüli panaszok bérmonten
intézendők.

ALFÖLD

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési feltételek:

Helyben:	Vidékre:
Egész évre 12 ft	Egész évre 14 ft
Fél évre 6 ft	Fél évre 7 ft
Negy. évre 3 ft	Negy. évre 3,50.

Hirdetmények díja:

6 hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 6 kr. s minden következőknél 4 kr. Bélyeg-díj külön 30 kr. Nyílt-tér sora 15 kr.

Arad, augusztus 22-én.

(=) Az egymásnak folyton ellentmondó magántávüregnyők, melyek úgy porosz, mint francia forrásból könnyen érthető célzatossággal világá bocsátatnak, nemcsak az olvasó-közönséget, de az azt tájékoztatni hivatott journalistikát is zavarba hozzák s képtelenné teszik a hadviselő felek ügyének állásáról határozottan világos képet nyujthatni.

A tegnapi s Bazaine teljes megverését jelzett sürgönyt nyomban egy másik váltotta föl ma, mely a francziák helyzetét egészen más s nem kevéssé megnyugtató színben tünteti föl. Első perczben, különösen a legutóbbi jobb hírek nyomása alatt, mi is bizonyos skepsissel fogadtuk azt; de figyelembe vévén, hogy mai sürgönyeink bécsi s berlini forrásból érkeztek, hogy szóról szóra a ma érkezett bécsi és pesti lapokban megerősítettnek, kétegyünk eltűnt s határozottan merjük állítani: hogy az aug. 18-ki csatában a poroszok nem arattak oly győzelmet, melyet üdvölvések kíséretében Berlinben hirdettek, sem pedig Bazaine nem szenvedett oly veszteséget, hogy hadműveletei eredményét teljesen megghusítottak lehessen állítani.

Sőt ellenkezőleg, Bazaine, habár igen nagy áldozatokkal, elérte célját, amennyiben hadseregének felét Verdun felé indítania sikerült. A berlini győzelmi jelentés és ezen utóbbi körülmény közt szembeeszkő ellentét abban találja magyarázatát, hogy Bazaine igen sikeres hadicselt használt, amennyiben metzi 170.000 emberből állott hadseregének csak a felével ereszkedett az óriási számú ellenféllel csatába, kilencz órán át e fél hadsereggel foglalkoztatta a poroszokat, — seregének másik fele pedig ezalatt Verdun felé menekült.

A porosz király tehát csak a valót sürgönyözte a királynénak, midőn a francziák teljes megverését, Metzbe visszaszorítását és Páristól való elvágatását jelenté, mert Bazaine seregének felével az csakugyan megtörtént, (természetesen a porosz király a győzelmi mámor első perczében nem vette vagy nem akarta észrevenni, hogy Bazainnak nem összes hadseregét vágta el Páristól.) Másrészt pedig Palikao herczeg joggal jelentheté a francia törvényhozótestület ülésében, hogy Bazaine nincs megakadályozva hadműveleti terve kivitelében, mert azt mégis elérte, hogy 80.000 embert Verdun felé indítania sikerült.

Összevéve azonban minden körülményt, kitűnik, hogy a francia hadsereg most is megfelel régi kiérdemelt hírnevének, s azok nagy csalódásban ringatják magokat, kik Franciaországot már földig alázva és tiporva lenni hirdetik. Eddig csak a bűn posványból kiemelkedett napoleonizmus lett megtörve s remélhetőleg örökre lehetlenül tévő, de a francia nemzet jövőre sem szűnik meg az európai népcsalád egyik elsőrendű tenyezője lenni, s habár most husz évi szegényére váló szolgáltságának érdemlett büntetésében részesül, megtisztulva s szabadon fog abból kiemelkedni, s tekintély és hatalomban jövőre is fog Poroszországgal versenyezhetni.

Még egyet akarunk constátálni. Mi a poroszok eddigi sikerében semmi különös bámolni valót nem találunk. Weissenburg, Wörth Longeville, Mars-La-Tour és Metz-nél mindenütt háromszor erővel támadták meg a francziákat. Háromszor annyi katonával a török, spanyol, olasz, orosz, vagy bármely más európai nép hadvezére is megverhetné a francziát, kevésbé ügyes vezérek alatt is, mint milyennek a porosz tábornokokat ismerjük. De bámulat és tisztelet illeti meg az oly csekély számú s nagyrészen a harcra elkészülve sem volt francia hadsereget, hogy a roppant tulnyomó ellenséggel nemcsak megmérkőzni mert, de aug. 14. és

16-án még győzelmesen a csatatér ura is maradt.

Azért nem látunk még ma sem okot a pessimismusra, s újra állítjuk, s a jövő igazolni fogja hiedelmünket: hogy mit a napoleonismus elrontott és tönkretett, — a franczia nemzet jóvá fogja tenni s megmenteni Franciaországot és katonai becsületét.

A harcztérről.

A Berlinből érkezett táviratok már-már elhitették a világgal, hogy a francia haderő véglegesen ketté van szakítva, és hogy a poroszokat Páris felé nyomulásukban megakadályozni nem lehetend.

Az ujabban érkezett tudósítások egészen más színben tüntetik fel a dolgot, úgy hogy a francia haderő helyzetét épen nem lehet remény nélkül tekintenünk. Bazaine hadserege nem szorított egészen vissza Metzbe, miután egy része ennek Verdun és Chalons közt áll. Még kevésbé igaz az, hogy teljesen szétverett volna, sőt inkább a porosz közép hadsereg szenvedett roppant veszteségeket, és a koronaherczeg is a Maas és Marne folyók közt erő ellenállásra talált.

A francia hadsereg bámulatot keltő hősiességgel harcol, továbbá gyalogságának fegyverei, a chassepot-k jobbaknak bizonyultak a porosz gyűtőpuskákknál, s a mitrailleuse-ök is, beszéljenek bár azokról akármit, roppant pusztítást vísznek véghez az ellenséges hadsorokban: ezen körülmények, valamint az is, hogy Bazaine, mint eddig kitűnt, képes feladatának megfelelni, érthetővé teszik, mint vihatha ki a francia hadsereg, a tulnyomó ellenséges haderővel szemben előnyeit, melyeket a berlini táviratok hiába tagadnak el.

Azon magán-távüregnyőket, melyeket tegnap kiadtok „Rendkívüli melléklet”-ünk hozott, teljesen megerősítik a bécsi lapok által hozott tudósítások is:

Páris, aug. 20. 3 óra 20 p. d. u. (A törvényhozó-test ülése.) Palikao tábornok jelenti miszerint a poroszok híreket terjesztenek, mintha 18-kán hadseregünk felett nagy előnyöket vívtak volna ki. Ezennel constátalom, hogy a poroszok, kik Bazainat megtámadták, épen ellenkezőleg a jaumonti kőbányáig vettettek vissza.

Palikao kinyilatkoztatja továbbá, hogy a párisi védelmi-bizottság a legtevékenyebben működik, és hogy rövid idő alatt minden a legjobb állapotban leend. (Általános helyeslés.)

A belügyminiszter constátálja, hogy a párisi nemzetőrség szakadatlanul fegyvereztetik, úgy hogy aug. 26-án 80.000 ember álland harcckészen. Legközelebbi ülés hétfőn.

Berlin, aug. 20. Az „Elberfelder Ztg.” szerint a mars-la-touri csata rémítő vérengzéssel folyt. Az 5-ik (brandenburgi) hadosztály, francia parasztok árulása folytán, 6 óra hosszat volt egészen egyedül a harcznak kitéve.

Köln, aug. 20. Bazaine hadserege, melylyel Metzről Verdunig akart visszavonulni, állítólag 170.000 emberből áll.

Brüsszel, aug. 20. Verdunból érkezett hírek szerint a poroszok Rezonville-nél 25.000 embernél többet vesztettek holtak és sebesültekben. A francziák fedett állásban voltak, miért is veszteségük csak 15—16.000 emberre megy.

Berlin, aug. 20. A koronaherczeg hadseregének elővéde Maas és Marne közt visszanyomott. A francia hadsereg fele Verdun és Chalons közt áll. Strassbourg ágyuztatik. A várból az ágyuzást erősen viszonozzák.

Berlin, aug. 20. A rezonvillei csatáról szóló magánlevelek szerint a németek az ellenségnek egy roppant erős posícióját az ugynevezett távirat-erődöt (Metz) tájékán rohammal foglalták el. Az illető meredek és sziklás hegyoldal 1000 lábánál magasabb. Egy mélyen bevágó szűk völgyhasadékon át az ellenség heves tüzelése dacára, mely nagy veszteségeket okozott, az azt uráló állás elfoglaltatott, s így döntetett el a nap sorsa.

Pest, aug. 21.

(?) A Deák-párt több tagjánál a legnagyobb resensust keltették azon hírek, melyek egy idő óta arról szárnyalnak, miszerint K u h n a közös hadügyminiszter, a delegációk által, a hadseregnek felszerelésére megszavazott összegeket nem e célra fordítja. Egész ellenzék alakult már, mely nem kevesebbet akar, mint hogy a közös hadügyminiszter ezen eljárása miatt, mely a monarchia biztonságát veszélyezteti, vád alá helyeztessék.

Azon cikket, melyet a „Pesti Napló” szombati száma hoz Kápolnaitól, mint biztos tudomásunk van, a Deák párt illető tagjainak kívánatára jelent meg, s úgy tekintendő, mint előkészítése azon bővebb felvilágosítások s vádaknak, melyeket ez ügyben még várhatunk.

Jól értesült pesti levelezőnk fennebbi sorában említett cikket a „Pesti Napló” aug. 20-iki számából, az ügy teljesebb áttekintése végett, jónak tartjuk egész terjedelmében átvenni.

Pest, aug. 19.

Midőn a jelenleg dühöngő francia-német háború kitört, a közönségben és némely katonai körökben is ama — hogy is nevezzük — sajátságos hír terjedt el, hogy a cs. és kir. közös sereg tényleges létszáma sok tekintetben nem éri el azt a békélettszámot, melynek fenntartására a delegációk megszavazták a szükséges összegeket.

Lapunkban e híreket első fölmerültükkor nem regisztráltuk; először, mert valóságukban kételkedtünk, és másodszor azért nem, mert nem akartunk velük nálunk lehorgoló, külföldön pedig bátorító hatást idézni elő.

Ez utóbbi októl most, midőn mindenki tudja, hogy a netalán mégis létezett hiányok már rég dusan kipótolvák, — tartanunk nem kell, és így a kérdéshez bátran hozzászólhatunk.

A keringő híreknek hitelt nem adtunk, mert nem képeztük, hogy egy hadügyér is merészkedhetné a delegációktól nyert „virement” jogot a hadsereg gyöngítésére, a monarchia lételének kockáztatására felhasználni.

Senki nem teend ellenvetést, ha a virement jognál fogva a hadügyér az emberek létszámánál az által idéz elő megtakarításokat, hogy a harcsozokat nem tartja teljes három éven át a zászlónál, és a szabadságosokat egy-két hónappal hamarabb bocsátja el, mintsem az ujonczok behivatásának.

Ez eljárás ellen nincs kifogásunk.

A harcsozok behivatása a mozgósításnál csak alább rendelt szerepet játszik; de jogunk van követelni, hogy a békéidőre előírt létszám, a hadlétszámra szükséges ruházat, valamint a sereg egyéb háborúfelszerelési tárgyai mindig teljesen ki legyenek egészítve; mert az e tekintetben mutatkozó hiányok a gyors mozgósítást tetemesen hátráltatják.

Mi meg vagyunk győződve, hogy a hadügyér e kérdés fontosságáról teljesen meg van győződve, s azért nem adhatunk ama kősa híreknek hitelt, melyek szerint julius közepé-táján a lovak létszáma alig felelt volna meg az előírt békélettszám négyötödének; nem hihettük, hogy a sereg teljes hadi létszáma részére még az egyszerű ruházati felszerelés és fegyverzés sem lett volna az állam raktáraiban, dacára annak, hogy a delegációk e tekintetben még jelentékeny tartalékokról is gondoskodtak, mert meg vagyunk győződve, hogy az ily eljárást; velünk együtt az egész ország „államárulás”-nak tekintené.

A jelenlegi hadügyér részéről ilyesmik nem tesznek fel; de tekintve, hogy a virement jognak lelkiismeretlen alkalmazása más államokban már mily veszélybe döntö sereget és népet: szívünkön örülünk, hogy a hadügyérnek sikerül itt is, ott is, valamint megtakarítani, és olyasmire fordítani, mi által a seregnek harcckészsége fokoztatik; azonban ez semmiben sem rejlik annyira, mint az általunk jelzetekben, és azért más kiadások kedvéért, az ezekre szánt összegekhez soha sem szabad nyulni.

Miután már a közös sereggel foglalkozunk, bátorkodunk azt a kérdést intézni, vajjon a 378 „nem alkalmazott” tábornokok*) közül hányan mondak le a fizetésükről; mert midőn annyi képzett derék alantabb tiszt, tartalék”-ba lép, tehát békéidején az állampénztárt igénybe nem veszi, — nem hihetjük, hogy különösen a nagy magán-vagyonnal bíró „nem alkalmazott” tábornokok, fizetésüket elfogadják.

Ezt jogosan tehetik a magán-vagyonnal nem bírók, kik már előhaladt koruk miatt nem képesek a nekik már szokotlan polgári foglalkozás által magukat fenntartani; de e mentés nem áll a gazdag arisztokratákra nézve, kikről az ország jogosan megvárhatná, hogy legalább midőn „nincsenek alkalmazva”, mondjanak le a fizetésükről!

*) Ez év elején összesen volt: 537 tábornok, 2 tábornagy, 43 tábornok és lovassági tábornok, 198 altábornagy és 294 dandár-tábornok. „Alkalmazva” volt összesen 159; „nem alkalmazva” 378. A közös seregnek 1866-ban körülbelül minden 800 emberre jutott egy tábornok!

A francziák hangulata.

Bécs legkitűnőbb journalistája, W. ur, a Franciaországban uralkodó hangulatról következőket írja:

„Egy magas állású személyiség, a francia állapotok kiváló ismerője, ki Párisból ide érkezett, oly felvilágosításokat ad nekünk, melyek igen alkalmasak azon illuzió eloszlatására, mintha a béke már közvetlen kilátásban volna. A Rajnán innen majdnem általános volt a főtévedés, hogy a poroszoknak még csak egy fősatát kell nyerniök, hogy Párisba bevonulhassanak és hogy a francia főváros elfoglalása a németek által azonnal biztosítaná a béke létrejöttét. Ezzel ellenkezőleg tudósítók azt mondja, hogy a béke igen távol kilátásban van, hogy száz francia közül 99 nem akar tudni békéről, a míg csak egy ellenség áll francia területen. Napról napra nő a nép elhatározottsága, hogy az invázió ellen fölveszi a a harczt és ettől két elvesztett csata, de maga Páris eleste sem tántorítaná el Eugenia cs. nét a mostani kormány nem tekinti regensnek; nem tesznek neki többé jelentést és nem vesznek tőle utasítást. — A császár személyéről is alig van már szó. Ő egészen a háttérbe szorult s el is tűnhetné a színről a nélkül, hogy ez által a helyzet lényegesen változnék. A mostani haditerv magva azon elhatározás, hogy a sereg hátrább vonuljon, vagy Chalonsba vagy Páris kapui elé, hogy így a poroszok kényserítettessenek, több hadtestüket az erősségek körülvétele és Németországgal való összeköttetési vonaluk biztosítására hátrahagyni. Nagy pótszállítmányok által annyira remélik növelni a francia hadsereget, hogy nem kellend többé számbani tulerő ellen küdenie, mint az eddigi csatákban, hol úgy állottak, mint egy a négyhez. Gróf Bismark részéről tudni vélik, hogy nem volna ellenére oly békét kötni, mely egy mértföldnyit sem választana el a francia területtől. Azt mondják, hogy Bismark beárna egy, a német hatalmának fizetendő nagy hadi kontribúciót. De, mint már említettük e francia nép mostani hangulata mellett oly kevéssé lehet gondolni béke-alkudozásokra, a mily kevéssé volt rávehető ilyenekre Sándor csár, mikor első napoleon Moszkvából nyujtotta ki feleje békét kínáló jobbát.

Midőn a német hadak Franciaország felé indultak, a vasuti kocsikra e felirat volt ragasztva: Gyorsmenet Párisba. Meglehet, hogy e jóslat valósul. De amit nehezen hisznek, az, hogy a gyorsmenet szintoly könnyű szerrel menjen vissza Berlinbe, Münchenbe s Drezdába. Ezuttal könnyebb volt Franciaországba benyomulni, mint onnan visszatérni. Általános népfegyverkezés van küszöbön, s a német hadaknak ezentul nemcsak a francia sereggel, hanem valósággal egy fegyverben álló nemzettel lesz dolga.”

Egy másik levező írja: A francia nép határtalan gyűlölete a németek ellen fő okát abban találja, hogy az egész országban azon meggyőződést táplálják, miszerint Franciaország teljesen bekés állapotban lett meglepve, megrohanva s megverve. Tény, hogy Franciaországban semmi sem volt e háborúra előkészítve. A hadsereg újraszervezését még csak megkezdtek volt, de egy háborúra legkevésbé sem volt még előkészítve. A francia chauvinisták a roppant hadi készülétekről szóló hírekkel csak amitották a világot és saját — népüket, a németek möhön kaptak e híreken, s azokat valóknak vették. A délről érkező élelmi szállítmányok, a depókban és katonai intézetekben észlelhető zavar és készületlenség ki derítik a valóságot. Franciaország meglepetést, mint Ausztria 1866-ban, s veszteségeket szenved, mint Ausztria szenvedte azokat; a csapás elháríthatlan; ha csak ep demikus bajok el nem pusztítják a roppant számú német hadakat a francia földről, a francia fegyverek valóban képtelenek leendnek arra.

A tartománygyűlések megnyitása.

Az osztrák tartománygyűlések megnyitásáról következők táviratokat veszünk:

Bécs s, aug. 20. A tartománygyűléseket megnyitó császári üzenet kijelenti: A császár szemében a jelen súlyos eseményekkel, uralkodói kötelességének tartja a monarchia képviselőinek egybehívásáról gondoskodni. A császár most, midőn inkább, mint valaha, szüksége van a monarchiának népei egyetértő összefűködésére, örömmel látja, hogy a képviselők összegyűltek s oly gyakran tanúsított hazafiság által vannak lelkesítve. — A mi a galicziai tartománygyűlés által nyilvánított óhajokat illeti, a császár akarja, hogy a kormány, mely ezen kívánalmakat már jól megfontolta, azok iránt előterjesztést tegyen a birod. tanácsnak, hogy ezen ország óhajainak a birodalmi egység határain belül és a politikai viszonyok figyelembevételével lehetőleg elégtélessék. — A császár megvárja a hű tyrolaktól, kiknek odaadása a haza s a trónért már oly számos ízben fényesen bebizonyult, hogy be fogják ismerni, miszerint most minden tartománygyűlésnek csak azon legfőbb érdekeket kell szem előtt tartania, melyeknek közönségét a történelem megszentelé. A birodalom hatalma és tekintélye kívánja, hogy egyetértőleg

azok mellett legyünk. — A császárt a galicziai tartománygyűléstől annál inkább megvárja, minthogy az érdekek, melyek az országot a koronával egybekapcsolják, az utóbbi években élénk, szinte kifejezésre jutottak. — A császár felszólítja a tartománygyűléseket, hogy válaszáuk meg haladéknélküli birodalmi tanácsba küldendő tagokat, hogy a császár maga köré gyűjthesse a monarchia képviselőit, kiknek alkotmányos közreműködésére sürgetően szükség van.

L e m b e r g, aug. 20. A lengyel országgyűlés következő császári üzenet által nyitott meg: Szemben a következő eseményekkel, melyeknek színhelye lett a világgrész, sürgető uralkodói kötelességünknek tekintettük arról gondoskodni, hogy monarchiánk törvényes képviselői haladéktalanul egyesüljenek, s e végből a birodalmi tanácsban képviselt összes királyságok és országok tartománygyűléseit egybehozzuk.

Magas meglepéssel tölt el, hogy ily komoly perczben, melyben monarchiánk inkább mint valaha, összes népeinek összhangzó együttműködésére tart számot, szeretett királyságunk, Galiczia és Lodomeria, ugyisint Krakó nagyhercegség képviselőit egybegyűjtve, s azon oadás hazafiság által lelkesítve tudjuk, melyet há királyságunk Galiczia már oly gyakorta tettekben bebizonyított.

A belügyek terén fontos kérdések várnak ugyan megoldást, melyeket illetőleg kormányunk elsőrendű feladatának ismerendi, a kitűnt véleménykülönbségeket az alkotmány alapján ki egyenliteni. Ami kiváltképen az országnak képviselője által kifejezett szükségleteit illeti, akaratunk, hogy a kormány, mely azokat már a legértékesebb megfontolás tárgyává tette, e tekintetben előterjesztést tegyen a birodalmi tanácsnak, mi által az országnak ohajai a birodalmi egység határain belül s a politikai körülmények tekintetbevételével lehetőleg a teljesség felé vezetessenek.

Mindazáltal azonban szeretett királyságunk képviselői nem fognak elzárkózhatni azon tudat elől, hogy e perczben nem lehet másról szó, mint hazafiú odaadással szemmel tartani azon legmagasabb érdekeket, melyeknek egységes megóvása monarchiánk hatalmának és tekintélyének föltétele.

Ezt a galicziai tartománygyűléstől annál nagyobb bizalommal megvárjuk, minthogy azon érdekek és érdekek, melyek az országot koronánkkal összekötik, az utolsó időkben erősebb és nyitabb kifejezésre találtak, s azért fölhívjuk a tartománygyűlést, hogy a választásokat a birodalmi tanácsba minden halasztás nélkül megéjtse, hogy így magunk köré gyűjthessük a monarchia törvényes képviselőit, kiknek alkotmányos közreműködése sürgetőleg tanácsosnak látszik.

Egy dementi.

A félhivatalos „Wiener Abendpost“ táviratilag már jelzett demontija következőleg hangzik: „Az utóbbi napok soknemű „leleplezései“hez me a „Wehrzeitung“ új adalekét szolgáltat. E közlő szerint „az osztrák birodalmi kan-czellár — szószertit idéztük — Berlinben védés dacszövetségre ajánlatokat tettett volna, melyek oda irányulnak, hogy Ausztria német részét a porosz jogor alatt egyesített Németországhoz oly helyzetbe hozzák, melyben eddig a déli államok az északi szövetséghez voltak; és tette mindezt azért, hogy érte a császári állam jelen birtokállapotának garantiáját Oroszországgal szemben megnyerje.“ Bármily feltűnő is utjabban a Wehrzeitung kedvezetlen magatartása külföldi vezetésével szemben, mégis jó lenne, ha a nevezett lap nem adná meg arra, hogy hasábjait oly tévhitásoknak megnyissa, melyek hátrózt visszautasítására, mivel ép oly méltatlanok,

mint alaptalanok, föl vagyunk hatalmazva. — Ehhez egy további megjegyzést fűzünk. Néhány nap előtt az „Allg. Ztg.“ egy párisi levelezője arról akart értesíteni, hogy Franciaország „nemcsak egész Porosz-Száleát, hanem Bajorországot is részeit is“ Bécsben a szövetség árul ajánlatára föl, „melyért Ausztria déli Dalmáciát Olasz-Tyrolt Olaszországnak adja át.“ Mi ez állítást, melynek valószínűsége világos, figyelemre nem méltattuk. Miután azonban tirol lapok, habár kétségük kifejezésével, e hírlapi közleményről tudomást vesznek s följöle felvilágosításokat látszanak várni, úgy nem akarjuk elmulasztani praecis módon kijelenteni, hogy Franciaország állítólagos ajánlatai minden részletekkel együtt a szokásos költemények birodalmába tartoznak.

A gravelotiei ütközet aug. 16-án.

E véres ütközetről, melynek győzelmét mindenik fél magának vindikálta, német forrásból még következők előadások fektűsnek előtűntek.

A porosz hivatalos lap szerint az ütközet összefügg a Metz előtt 14-én vívott csatával, melyet Steinmetz csak azért kezdett, hogy Frigyes Károly az alatt Pont-a-Mousson mellett átkelhesse a Moselen. Steinmetznek valóban sikerült a francziákat 24 óráig föltartoztatni, s így támadhatott Frigyes Károly 16-án a francziasereg oldalára.

Münchenbe a következő módon táviratozták a bulletint: A német sereg avantgardéja a francziákat visszavonulásukban Lorey és Novrey (Tán Norroy?) mellett, nem messze Pont-a-Moussontól utolérte és azonnal megtámadta. A francziák nagy tömegekben vonultak fel és eleinte mindent visszadobtak. Az első hadtest gyorsan előnyomult és nagy ütközet fejlődött az egész vonalon. Hét-nyolcz óráig a német hadak nem nyarthettek egy talpalatnyi tért, mert iszonyu karcáttűzzel lövöldöztek. A második hadtest egyrésze segélyül jött és egy óra múlva a franczia jobbszárny visszazorítottatott, mire az egész franczia vonal visszavonulni kezdett. — Loreyt, Champagnyt, Novreyt, Masont és Luist ismételve rohammal bevettük, s újra elvesztettük: végül gránáttal foglyujtottuk. — A harc iszonyu volt és nagyon véres. — A német hadseregnek két tábornoka halott, kettő megsebesült: az egész veszteséget 10,000-re teszik, nem számítva a sebesülteket, kiket szakadatlanul szállítanak vissza. (Ezerint 20,000 embernél többet vesztek a poroszok!) Francia részén folytatja a távirat, a veszteség még nagyobb lesz.

Egy Stuttgartha érkezett távirat pedig mondja: A harc rettenetes volt. Teljes 12 óráig védte magát az ellenség, egy löpést sem engedve. Csak mikor új hadakat vittünk tűzbe, sikerült öt visszazorítani, ki folytonos tüzeléssel vonult vissza Metz felé, anélkül, hogy tovább üldözött volna. (E mégis győzelmet távirat a poroszok!) E távirat német részről 8000 embernél nagyobb veszteséget említ.

Páris megerősítése.

Páris városa az 1841. ápr. 4-iki törvény értelmében, 38 kilométer hosszúságban erődítvényekkel látottat el. A körerődítvény száz egynehány kapu által van megszakítva. Összesen 17 város védelmezi a körerődítvést.

Ezen városok fölfegyverzése már befejeztett. Hír szerint La Roncière tábornok veszi át a körerődítvény parancsnokságát; 8000 ágyu-matróz már parancsnoksága alá helyeztetett.

A Mont-Valérien erősség már több nap óta föl van szerelve a versaillesi nemzetőrség ágyúival. A munkálatok a legnagyobb érlyllyel folytatottak.

Naponként 12,000 munkás foglalkozik a sáncok kiigazításával. A védmunkálatok vezetését Chabaut-Latour tábornok vezeti.

A sáncok csatornák által a Szajnával vannak összekötve, hogy minden pillanatban megtölthessenek vízzel.

Általában a munkálatok minden ponton hasonló alakúak. Sáncokat ásának mindenütt és védfalakat emelnek; hol a körfal meg van szakítva, a földben kis erődítvényeket építenek.

A három nagy kapunál, melyek: a Bercy, Stalle és az Orleanskapu, száz és száz munkás ássa a sáncokat; innét kevés távolra a fal-munkákat készítik a repülőhidak számára. Az emlelt három nagy kapu közt lévő Bicetre, Peupliers-Gentilly és Arcueil-kapucskák befalaztatnak. A sáncok már megásattak. A Bièvre-átjárat szintén befalaztatik.

A sáncok ágyúi már mind készen vannak, s csak fölvonatásra várnak; valamennyien tizenkettősök, s a strassburgi és toulousi ágyúöntőből származnak.

Minden bastionra 8—10 ily ágyú állítatik föl; s ezenkívül a kapuk és kijáratok nehéztromostrom-ágyúkkal látottak el. A lörések már készen vannak, s már az ágyúk beléjük illeszthetők.

Minden kapu- és átjárat bastionok és földművek által vannak védve, melyek útegei keresztűtést adnak.

Montrouge, Bicetre és az Issy-erősség föltöbbször támogatja a körerődítvést egy részét.

A körerődítvést a sugara 250 méterben állapított meg. Elrendeltetett, hogy ezen téren minden más épület elpusztítandó.

A körfalaton 1600 ágyútorok vágja az ellenséget, ha az csakugyan megjelenik Páris előtt.

A falakon és sáncokon belül nagyszámú készlet-tárolat építenek. Ezen készlet-tárolat 1 méter és 80 centiméter szélességű falal lesznek körülvéve; négy nap alatt már mindnyája készen lesz.

Az ágyúk, melyeket a körfalra állítanak a rokkantak házáinak útegeihez hasonlítanak.

Hidak csak a legfontosabb kapuknál alkalmaztatnak; ilyenek a Mémilmontant, a Prés-Saint-Gervais, Montmartre, Auteuil és a de la Plain-kapu.

Ama tíz vasúti vonal bejárata, mely a körerődítvést keresztűl van építve, csak szükség esetén romboltatik szét.

A falakon összesen 65 átjárat van; 47 kapu, melyek közül 32 a folyó jobb, 15 a folyó bal partján; 4 kapuska, 10 átjárat a vasúti vonalak, 4 átjárat a hajók számára.

Magánlevel egy wörthi harczostól.

Alfred Bocher a 3-ik számú zuávezred ezredese a következőket írta a wörthi csata után testvérenek, Saverneből aug. 7-én: „Mondjunk köszönetet az istennek, hogy mindazon veszélytől megszabadított, melyek egy katonát csak érhetnek. Valóságos csoda, hogy még életben vagyok. Szívem egészen a halálig elszomorodott.

Hatvanöt tiszt közül 47 részt megsebesült, részint meghalt vagy eltűnt. A szerencsétlen alvezredes mellett megsebesített meg egy golyó által a hasában; még épen megszorított kezét bucsura; hihetleg meghalt. Charmet és Parizet parancsnokok is meghaltak. Morland a harmadik zászlóalj főnöke is meghalt vagy el van fogva. Saint-Sauveur is golyó kapott mellében; nagy bajjal még elvibetett egy beteg ápolóhoz. Pierron rögtön halva maradt. Alhadnagyaim, három adjutánsom, mind halottak. Szegény sapurjeim közül csak öt maradt életben. Jó fekete lovam Saint-Marc alatt esett el, fakinek oda kölcsönöztem volt. Egész vagyonom 70 frankból áll. Minden podgyász az ellenség zászlománál esett.

Mint oroszlanok viseltük magunkat, 35,000 harczolt 100,000 ellen, kik minden oldalról körükerítették bennünket. Colson tábornok meghalt, hasonlóan Robert Vogue is, Alfred Grammont, a herceg testvére, balkarján kapott sebet. A többi hadtestek is sokat vesztek, de nem

annyit, mint az enyém. Mac-Mahon tábornok oldalára kelt volt. Mindent megtett, ami egy emberből kélhetik, de nem mérkőzhetett 100,000 emberrel, kik háromannyi ágyúval rendelkeztek. Dacára ennek, nagy veszteségeket okozhattunk nekik, mert különben erősebben üldöztek volna. A csata fél nyolczkor kezdődött, egy óra után, melyet másór és tűz nélkül töltöttünk. Az előtt pedig 70 kilométernyi utat tettünk 24 óra alatt. A csatától Saverne 36 kilométernyire van; ez utat éjjel tettük meg, a legnagyobb zavarban, minden élelem és alvás nélkül.

Amióta Afrikából eljöttem, nem váltottam sem felső ruhát, sem inget. Ha látnál, nem ismerél rám; se nem mosdottam, se nem borotválkoztam öt nap óta, egészen rutul nézek ki. De nekem mindegy, én csak szegény embereimet sajnálom. A háború valóban legiszonyabb ostroma az emberiségnek. Csak annyi nyugalom tartunk, amennyire épen rászorulunk. Körülöttem 5—600 zuáv van minden sátor és élelmiszer nélkül; meg van a fogyerük és nem panaszkodnak. Tisztek és altisztek nélkül lehetetlen volna a csatába vezetni őket. Hihetleg Strassburgba fognak küldeni a még hátrahagyottakhoz. Az ezred pénztára az ellenség kezébe került. Egy ezred szervezendő újra. Csak ne nevezzenek ki tábornoknak, inkább adnának nyugalmat nekem derék zuávjaimmal együtt. Mac-Mahon tábornok egészen kiűntetett, kezemet szorongatta és minden lehető bököket mondott. Nagyon szerencsétlennek kell lennie, de még se mutatja magát levertenek. Ezen tudósítást a földön fekvő írom, mely egyuttal fekvő helyem is leend az éjen át.

Legújabb.

B é c s, aug. 21. A mai „Montags-Review“ aug. 20. éjjel kelt párisi sürgönyt közöl: A kamara baloldalának tagjai közt azon hír szállong, hogy Bazaine a c z é l j á t n e m a k a d á l y o z ó 14. és 16-ki csaták után folytatott visszavonulását, a L'A d m i r a u l t, B o u r b a k i, C a n r o b e r t hadtestek Verdun feléérték s már utban vannak Chalon felé, ellenben a Decean és Frossard hadtestek Frigyes Károly és Steinmetz hadseregei által megtámadtattak s iszonyu küzdelem után Metzbe szorítottattak. A Decean hadtest egy része és Bazaine Verdunba érkeztek.

Pont-a-Mousson aug. 19. Bazaine táborából egy főtiszt mint parlamentair érkezett ide. (?)

B é c s, aug. 21. Biztos értesülés szerint Angol- és Olaszország megegyeztek az iránt, hogy mily eljárást fognak követni, a megindítandó béke-közvetítésnél, és pedig ez oly alapon kezdetnek meg, hogy Franciaország területi-épsége fenn-tartassék.

Berlin, aug. 21. Gravelottenal aug. 18-án 35,000 ember veszett el.

Florence, aug. 21. Itt elterjedt hír szerint Napoleon örületben szenved; rögeszméje az volna, hogy folytonosan üldözöttek.

B é c s, aug. 21. A „Presse“-nek táviridai uton jelentik: Orlov gróf küldetéssel Párisba utazott; azt hiszik, a béke-közve-

TÁRCZA.

A dalárszövetség zászlófelavatása, Pesten aug. 19-én.

A ma délutánra jutott zászlófelavatási ünnep nem lehetett a reggel óta omló eső miatt szabad ég alatt, nemzeti ünnep. De ünnep volt: művészek és műterdekelték magasztos ünnep.

A vigadó nagy termének minden suga megtelt résztvevőkkel, középett a dalárszövetség tagjai, a páholyokon a karzatokon és a székkörökön igen díszes, igen érdeklődő, s igen számos közönség. — A terem buffet felől végén az ismeretes hangverseny-emelvény. Rajta háttérben az egyes dalárdák zászlói, a zászlótartók kezeiben. Előtűnt sorban a koszorúleányok, mind fehérben, mind nemzetiszínű vázslalaggal, mind válogatott szépség és ifjuság. E bájos sor közepette a méltóságos zászlóalja, magyar fejkötőben, zöld nehéz selyem ruhában. Az emelvény előterét a szövetség tisztviselői, a dalárdák képviselői, a koszorúleányokat kísérő ifjak, s az ünnepély egyéb funkcionáriusai foglalták el, közöttük a szövetség felavatandó zászlaja.

Az összes dalárdák Zimay igazgatása mellett Kólcsey Hymnusát elénekkelvén, Ábrányi Kornél köv. beszédet tartott:

T. polgártársak! t. dalártestvérek! Az orsz. magy. daláregyesület képviselői, áthatva a testvér-szeretet és egyetértés szent tüztől, s áthatva a hazai dal és zeneművészet ápoló buzgalmatól, ez ünnepélyes alkalommal az ország fővárosában sorakoztak, hogy ünnepélyesen föl-avassák e zászlót, mely kevesek mulva kibontva, ismét egyik fényes és fennfenn hirdető jelvénye leend a magyar nemzet kultúrképességének.

A történelem, t. polgártársak! számtalan példával bizonyítja, hogy a néposalodok óriás tömegében csak azon nemzetek számoltathnak a jelen és utókor méltó elismerésére, melyek nem a leigázó lánczok és a testvérverben fűrésztűt pallósok fényével, hanem a közművelődés, a polgárosulás, tudomány, irodalom és művészet szövetekével világítanak. Mert az a világosság, melyet az értelem isteni szikrája gyújt fel, s az a harmatál-

dás, mely a nemesen és magasztosan érezni tudó keblekből fakad, csak az képes igazán nagygyá és boldoggá tenni egy nemzetet, mely a maga hivatását átérteti tudja és akarja is.

S ez elévülhetlen igazságot el kell immár ismernie a magyar nemzetnek is, főleg korunkban, hol a harcai mezők babáraitól kezdve, mindennek a sikere az értelem és a szellemi fensőbbesség sikerétől van föltételezve.

E téren minden talpalatnyi föld, melyet meghódítunk, megannyi bástya, mely létünket és jövőnket biztosítja.

A tudomány és művészet, főleg pedig a dal és zeneművészet kiszámíthatatlan erő és előnyöket biztosít egy nemzetnek, s a mely nemzetnek önálló, teremő irodalma és művészete van, az minden viszonyok közt biztosítva van az enyészet ellen. De ki is merné kétségbe vonni a dal és zene hatalmát, mely nem egyszer fegyverezté már le a szuronyok százait, s melynek örök forrásából a nagy nemzetek lelkesedése kimeríthetetlenül táplálkozik!

A magyar nemzetnek is van önálló nemzeti zenéje, melynek ápolása és kifejlesztése első sorban ép a magyar daláregyesület vállalkozott és buzgólkodik.

S e mellett, midőn a magyar daláregy. képviselői a testvéri egyetértést, a társadalmi kötelek megszilárdítását s a nemzeti érzellet terjesztését tűzi jelszólul lobogójára: akkor nemcsak hazafiú kötelességét teljesíti, hanem egyszerű mind tényezőjévé válik az általános világműveltségnek.

Ugyanazért t. polgártársak! kell hogy e haza minden fia rokonszenven és elismeréssel viseltessék a magyar daláregyesület törekvései iránt, melynek minden egyes tagja szellemi munkása a nemzetnek, melynek pedig ilyenekre mindenk felett s olyannyira szüksége van.

S most hozzátok fordulok t. dalártestvérek, kik Magyarországon minden messze vidékéről ide gyűlekedtek, hogy sorakozzatok a közös zászló alá, s üdvözlőjétek annak méltó keresztanyját, ki a művészet egén hazánknak elévülhetlen büszkeségét képezi.

Legyetek mint eddig, úgy ezentul is őrei és ápolói a hazai dal és zeneművészetnek, s lobog-

tassátok fel minden magyar kebleben a hazaszereget szent tüzt, hogy minden magyar erős legyen lélekben és tettben a megpróbáltatás napjain is.

De ne feledjétek, hogy nagy munkátokban még csak a pálya kezdetén vagytok, hogy ezélotokkal sikerrel elérhessétek.

Most, midőn közös lobogótok alatt még erősebben tömörültök, legyetek kétszerte erősek a kitartás, egyetértés és buzgalomban, hogy méltókká tegyétek magatokat ama sűrűn hulló áldásra, melyben lobogótok ez ünnepélyes perczben részesei.

Kövesse elismerés és diadal a lobogót, valahányszor s ahol csak azt kibontjátok, s gyuljon fel nyomában örökké a haza és testvérszeretet szent tüze, hogy örökké boldog, nagy és dicső legyen a magyar haza!

Ábrányi nagy tetszés-zaj által több ízben megszakszított beszéde után a szövetségi zászló az emelvény közepén egy asztalra helyzetetett és következett a szegek beverése következő rendben:

Az első szeget Jókainé, mint zászlóalja verte be, a zászlóra bízott jelíget mondván el utána: „Dalra szívvel, tette és szesz.“ — Madarassy Pál elnök a dalszövetség nevében ezt mondta: „Egyesülés lenget; lenget az egyesülésre.“ — Aztán Pest, Buda és Ó-Buda képviselői következtek. — Az irodalom nevében Jókai Mór így szólt: „Szentély“, „Szeretem“, „Szabadság“. Ez a dalnok Szentháromság. — Addig énekeljünk róluk, míg a „Dal“-t követi „Diadal“. — Szilgietti Ede a nemzeti színház nevében vert be egy szegot, melynek — mondá — célja a dalárdákkal rokon. — A tud. akademia nem méltóztatott jelen lenni, a távollevő Peregriny Elek vert be egy szegot, a szintén távollevő Lisztért pedig Engeser zenedai tanár, „a haza nevében!“ — A nemzeti muzeumot Fridluszky képviselte. — Erkel Ferencz a magyar nemzeti zene és ének felvirágzásáért emelte jó kívánatát.

Aztán a dalárszövetség taggyuletei következtek, kiknek képviselői egyenkint felszólítottak az ünnepélyes tényre. Mondataik közül ezeket jegyezzük meg: Apathin: „Testvérek! sorakozzatok dalban és tettben e zászló alá a nemzeti műveltség terjesztésére, s édes hazánk boldo-

gítására.“ — Aradi dalárda: „Áldd meg isten a magyart!“ — Békési dalárda: „A magyarországi dalegyletek felvirágoztatásáért.“ — Bicskei dalárda: „Éljen a demokracia!“ — Budai: „Dalra szívvel, tette és szesz.“ — Debreczeni: „Vigan lobogj! borult napok ne érjenek soha!“ — Ersekújvár: „Egyesített akarattal diadalmat arat.“ — Esztergom: „Borura derül!“ — Kassai első dalegylet: „Terjedjen e zászló alatt a nemzeti közműveltség a nép minden rétegében.“ — Keoskemeti két dalkör: „A dalművészet országos lobogója hirdesse hazai művészetünk teljes diadalát!“ — és: „A tudomány, művészete anyagi jólétét összehangzatos fejlődéséért.“ — Kolozsvár: „Mész bércekről jövőnk ide egy szögecskét e zászlóba verni. Egyesítsen és hozzon egymáshoz közelebb ez is bennünket.“ — A komáromi, losonci, miskolci, és nagykerői képviselők hazafias jókívánatokat mondtak, a nagyenyedi pedig egy igen csinos rövid verset, melyet sajnálunk, hogy hirtelen föl nem jegyezhetünk. — Nagyvárad dalárda: „A dal ered szívből, s szívhez vágy újra röplni.“ — Pécsi dalárda: „Édes hazánk, kedvesdalunk: érted élünk, érted halunk.“ — Pesti nemzeti zenede: „A zászló az összefartás jelképe; tartson össze a nemzet a nemzeti, az egyletek az egyleti zászló alatt.“ — Pest nemzeti dalkör: „A dal hatalmát hirdesse lobogásod.“ — Pesti nyomdász dalkör: „Hazánkért és dalaiért.“ — Sárospataki énekkar: „A dalban, mely e zászló alatt leng, mindig istenség legyen.“ — Szarvas: „Nemzeti dalban hazánk diadalát hangoztassuk.“ — Szentes: „Mosonyi Mihályért, a hazai mūdalt utörőjeért.“ — Ungvár: „Dalunk áldást hozzon rád, édes magyar hazánk.“ — „Zeneművészek árvái s özvegyei felegetésére.“ — A szögverést követett jelmondatok közt sajnáljuk, hogy nem mindeket jegyezhetünk fel, s teljes képté annál fogva nem adhatjuk. Emondjuk azonban, hogy igen jól esett e jelmondatok közt a hazaszereget tulsulyban hangoztatása; s hogy e minden egyházi szertartástól ment felavatáson papi ruhát is láttunk funkcionálni, s papoktól olyanokat kifejezni, amik azt bizonyítják, hogy a jó pap úgy érzi, mint bármely más — jó ember.

A szögek beverése után Jókainé felkötötte a zászlóra az általa ajándékozott pompás zászló-

tetésével van megbízva. Egy konstantinápolyi távirat jelenti: A jelenlegi hadügy-miniszter veszi át a dunai hadsereg főparancsnokságát.

Berlin, aug. 21. (Hivatalos.) A hadseregtől eddigelé nem érkezett semmi közlelbi részlet a 18-án történt csatáról, csak annyi, hogy az ellenség főereje 18-ról 19-kére virradólag egészen a metzi erdőig vonult vissza.

Páris, aug. 20. Trochunak a nemzettséghez intézett kiáltványa azt mondja: A párisi hadsereg azon bizalmát fejezi ki, hogy végső erőfeszítése által ismét meg-hozza a francia fegyver szerencsétjét Páris ostromoltatása esetében. Párisnak soha sem volt fényesebb alkalmja megmutatni: hogy az ország férfiassága nem puhult el a jóllét és élvezet éveinek során át. — A kiáltvány utal továbbá a rajnai hadsereg fényes példájára, mely hősiessé küzd, mint egy három ellen; s azzal végzi, hogy a párisi seregnek szigorú fegyelmet és illő magatartást ajánl a nép irányában.

Flórencz, aug. 20. Lanza nyilatkozatai következtében, a kamara helyesléssel és bizalommal fogadja a miniszterium politikai magatartását. — A miniszterium a római kérdésnek a nemzeti kívá-natok értelmében való megoldásával foglalkozott. Erre 214 szavazattal 152 elle-nében áttért a kamara a napirendre; 12 nem szavazott.

Brüssel, aug. 20. A Heimsból ér-kezett hírek szerint a koronaörökös had-seregének előőrseit Mac-Mahon megtámadta és Dozierig visszanyomta.

Stuttgart, aug. 20. Biztosan ál-lítják, hogy Oroszország, Ausztriával, Angliával és Olaszországgal egyetértve, egy congressus összehívására törekszik, melyben minden európai hatalmasság képviselve legyen.

Karlsruhe, aug. 20. Strassburg ostromát hír szerint siettetik, és az os-tromlók serege 50,000 főre emelkedik. Arra számítanak, hogy Strassburg csakhamar megadja magát.

Berlin, aug. 21. A koronaörökös főhadiszállása aug. 19-én Nancyban volt. Nem hiszik, hogy a koronaörökös f. hó 23-ka előtt Chalonsba érkezze.

Páris, aug. 21. A „Lib.“ és „Pr.“ jelentik, hogy Napoleon herceg fontos küldetésben külföldre utazott.

London, aug. 20. Az állítólagos békeszerzési kísérletek meghiusultak. A walesi herceg egy küldetéséről beszélnek a porosz királynál.

Páris, aug. 21. A második francia hadsereg már szervezve van, és állítólag 120,000 főből áll, nem számítva a mozgó csapatot.

Velenze, aug. 21. A parti erő-döket fegyverzik s a kikötő bejárását sor-padokkal biztosítják.

Verona, aug. 21. A katonai főin-tendatura nagy liferálásokra nyitott alku-dozást a ruházatban és gabonában. Két

malagot, s feltettek arra két koszorut, melyek egyikét szintén Jókainé, másikat pedig a koloza-vári dalárda ajándékozta. — Aztán Jókainé a zászlóra tette kezét, a következőket mondotta: A dal hozza küzel a távot.

Nagy távol az ég földtől; — a dal köti össze az eget a földdel.

Nagyobb távol: idegen nemzetek szíve és nyelve; — a dalban egyesülnek az idegen népek. Legnagyobb távol a Mult és Jelen: a dicső Mult s a borús Jelen. — Hajdankorunk „hegedő-sői“ hazánk dicső napjairól zengtek: — támad-janak fel újra! S legyen a felzendülő dal viszhangja, hirdetője a haza boldogabb korszáknak!

Toll nem írhatja le a lelkesedés azon zaját, mely e beszéd után a jelen voltak ajkairól kitört. Szemléldőse nem akadt senki e teremben, tap-szoló, éljenek volt mindenki. Hisz azt a mosolyt láttuk, azt a hangot hallattuk, azt a kifejezést éreztük ismét, amelyet a nemzeti színházból, an-nak épitettése óta ismer a nemzet. — Jókainé mo-solyát, hangját, kifejezését. A tetszés zaj sokáig nem akart lecsillapodni, a vigadó terme hosszú ideig diadal tem volt.

E midőn elhallgatott a zaj, mindnyájunk érzelmének adott kifejezést Madarassy Pál, a zászló anyához fordulva, a következő szavakkal:

„Atveszem ezen, a művészet géniusa és női kelem által valóban megszentelt díszes zászlót az összes daláregyesület részére, mely hálánk kife-jesése mellett nagyságod iránt, ki a zászlóanyá tisz-tét elvállalta, s ez által a mai naphoz oly emléket csatoltál szívem volt, mely egyesületünk történeté-ben feledhetlen lesz.“ — (A zászlótartóhoz for-dulva.) „És átadom önnek, mint az ország dal-láregyület választott zászlóőrenek, azon óhajattal, hogy soha ne lobogjon az másnak, mint a művé-szetnek, művelődésnek és hazának szolgál-tában.“

Az e beszéd után újra megharsant éljenzést „Szózat“ követte, melynek egy szakát nemcsak a dalárok, de minden jelenlevő kivétel nélkül, fennálva énekeltek, méltó záradékaul a valóban nép országos ünnepélynek.

zászlóalj bersaglierit a tyroli határról viz-szavontak.

Páris, aug. 21. Az új 750 millió-mos kölcsönre, mely 60.60 áron bocsátat-tik ki, s 1870. júl. 1-től kamatozik, az aláírás megkezdődött s a kölcsönösszeg fedezete után kedden azonnal befejeztetik.

Páris, aug. 21. A villeti zavarok miatta haditörvényszék Drestet halálra, Ro-dibjant és Saint Hubertet tízévi kényszer-munkára ítélte.

Páris, aug. 21. A chalonsi táborból hivatalosan jelentik 20-án estéről: A császár tegnap több hadtestet látogatott meg. A csapatok mindenütt körülfigyelték őt s kérték, hogy az ellenség elé küldse-nek.

Stuttgart, aug. 21. Pfalzburg vára tegnap délután capitulált.

Dresden, aug. 21. Egy hivatalos je-lentés constátálja a rezonvillei csata ered-ményét. Részt vett a küzdelemben a 2., 7., 8., 9., 12. és 3. hadtest, valamint a gár-datüzérség.

Flórencz, aug. 21. Napoleon her-czeg ide érkezett s azonnal a király által fogadtatott.

Berlin, aug. 21. Pont a Mousson-ból a mai napról jelentik: Tegnap 2000 francia fogoly 36 tiszttel, és ma 54 tiszttel szállítottatott el, ez utóbbiak közt van Plom-bin tábornok is. A francziák összes veszte-sége a 14-ki, 16 ki és 18-diki csatákban megközelíti a 60,000-et.

Flórencz, aug. 21. A kamara 216 szóval 77 ellen jóváhagyta a kívánt kato-nai hitelt.

Bécs, aug. 20. Ma nyitattak meg a land-tagok. A morva landtagban a tartomány parancs-nok a megnyitó beszédében a jelen fonyegató hely-zet alatt egyetértésre figyelmeztetett, valamint arra, hogy pártoskodásoktól óvakodjanak. A steier landtagban Kaiserfeld reményét fejezi ki arra nézve, hogy Ausztria befejeződésének érde-keben semlegességet fenn fogja tartani. A gali-czai landtag elhatározta, hogy Smolka javaslata szerint, egy 9 tagból álló felirati bizottságot fog választani.

Lemberg, aug. 20. A „Dziennik Lwow-ski“ amelleit szól, hogy a reichsrathba képviselet küldessék; de fenntartassanak az ország követe-lésai az elkülönített illetégek egy a koronához in-tézendő felirat által.

Ujdonságok.

— Szombati lapunkban felemlítettük, hogy Varjassy Béla, mint ezt ő maga távira-tozta nekünk, az első „szabadlövész“ csapat tisz-tjévé megválasztott. A „Hon“ harcotéri tudósí-tója, Párisból aug. 15-ről, erre vonatkozólag így ír: Az első „francs-tireurs“ zászlóalj ma alakult meg Párisban. Az első zászlóalj egyik tisztjévé tegnap délután választott meg egy magyar ha-zánkfia: Varjassy Béla, ki nem régen érkezett ide Magyarországból. Varjassy a rendes hadse-regbe óhajtott volna belépni századosi rangjának megtartása mellett, azonban ez oly hosszadalmas procedurákba került volna, mint Metzben meg-győződött, hogy egészen elkedvetlenedve jött vissza Párisba, és itt még tegnapelőtt, mint köz-harcosz lépett be az első önkéntes zászlóaljba. — Tegnap délután aztán ép együtt voltunk vele a zászlóalj toborzó helyiségén, midőn Lafont ezre-des összehívta a 6-ik századot, fölhiván egy-uttal a volt tiszteket, hogy lépjenek ki a sorból. A 120 emberből álló század frontja elé erre 42 tisztt lépett ki, többnyire a becsületrend keresztjével dekorált férfiak, kik résztvettek a krimi, afrikai, chinai, olaszországi és mexikói véres expedíciók-ban. A sorból kilépők között volt természetesen hazánkfia is. Az ezredes ezután fölkerde a száza-dot, hogy válassza meg tisztjeit, a századoson ki-vül, ki már előbb megválasztott. E perczben oly jelenetek voltak szemtanúi, melyek nem egy-hamar fogok elfeledni. Az egész század Varjassy felé rohant, fölkapta vállára hazánkfia és őt perczig csak e zajos kiáltásokat lehetett hallani: „Vive le premier-lieutenant de la 6-ième com-pagnie! Vive Varjassy! Vive la Hongrie!“ Lát-tam, hogy barátom szemébe könnyek gördültek — és megvallom, az enyémek is nedvesek voltak a megindulástól. Kimondhatatlan jól esett magyar szívemnek az a tudat, hogy ez a francia század, 41 régi és dekorált francia tiszttel mellőzve, fi-hadnagyának megválasztotta a magyar tisztt, kit csak tegnap óta ismert, és megválasztotta csu-pán azért — mert magyar. És megvallom, hogy e perczben én is elfeledtem Napoleont, állam-csinyt, bonapartismust, és öllektem ezekkel a francziákkal, kik éltették Magyarországot.

* A hasonszenvi gyógykezelést kedvelők-nek jó szolgálatot véltünk tenni, midőn tudatjuk, hogy dr. Balogh Tihamér, ki sajnála-tunkra körünkbeli távozott, véglegesen Pesten te-lepedett meg, lakását a József-téren 4-ik sz. a gróf Csirák-házban bírja. Nevezett orvos ur e napokban fölzárlatásra a „Hasonszenvi lapok“ szerkesztését is átvette.

* Tegnapelőtt Pesten a városigeti dal-csarnokban Erkel Ferencz orsz. dalár-nagy igazgatása alatt 1200 dalár közreműködése és 100 rész-fűvő hangszer kísérete mellett tartott nagy együttes énekelőadása d. u. 4 órakor, nagy közönség előtt, fényes sikerrel ment végbe. A dal csarnok izléssel volt berendezve: Közepén a daláregyesület fehér lobogója, körül a többi da-lárdák zászlóival. Két oldal a király és József főherczeg páholya izléssel föltekve, úgy az egész tér. A zené-világ nevezeteseibei közül Liszt Fe-rencz, Döppler, Reményi stb. voltak jelen. Az előadott darabok közül az „Ó-német csatadal“ (unisono), a „Szabadságdal“ Marsch-nerthől és Huber „Nemzeti zászló és induló“ ja tet-szett kiválólag. Végül a „Szózat“ éneklése után,

melyet Erkel vezényelt, az összegyűlt dalárok za-josan éltették Liszt Ferenczet, Erkel és a közön-séget, mely ily részvétellel viseltetett az ünnepély iránt. Hét óra után volt vége az ünnepélynek, mi-kor a tűzjáték vette kezdetét, melyet ismét több ezer ember nézett végig.

— Dr. Kronstein Vilmos ur vasárnap dél-után, a kereskedelmi ifjuság új egyleti helyisé-gében, mely igen csinosan van berendezve felol-vasást tartott: „Az emberi cselekvőség és törek-vések egyetemlegességéről.“ A belépti jegyek árából bejött összeg a nemzetközi segélyegylet rendelkezésére adatik. A sikerült felolvasás, mely másfél óráig tartott, élénk tetszéssel fogadtatott a jelen voltak részéről. Az egylet a jótékony célt tekintve, helyiségét ingyen ajánlotta fel.

* Turóc Szent-Mártonban augusztus 23. és 24-ikén nagy dolgok készülnek. A tót „Omla-dina“ és „Maticeza“ tartja ott a két napon ülést, s a „Narodna Noviny“-ban Francisci János, Med-veczky Samu, Viktor Ambrus és Zachej Samu-urak már felszólítják a tótokat, hogy ez ülésben nagy számmal jelenjenek meg. Francisci „a köl-csönös segélyző egyleteket“ is aug. 23-ára Tu-róc Szent-Mártonba gyűlésre hívja össze, mely-nek célja — mint a felhívásból látszik — az len-ne, hogy az egyleteknek bizonyos organi-satio és ennek befejezésül igazgató központi közeg teremtsék. E célból lapot is akarnak alapítani.

* Br. Bánffy Endre hírszerint a porosz had-seregbe lépett. Mint tudjuk a 66-ki hadjárat al-kalmával Klapka alatt már ott szolgált.

* A tiszai vaspályatársulatnál, a mint értesültünk, legközelebb azon intézkedés fog té-tetni, hogy a pályafenntartási és forgalmi hivatal-nokok egészen el fognak különíttetni egymástól. A közlekedés érdekében örömmel üdvözljük ezen üdvös intézkedést.

* A népszámlálás ügyében tett újabb je-lentés szerint a magyar és erdélyi 151 törvényha-tóság közül a miniszteriumhoz beérkezett munká-lata; hiányzik 25 é. A beérkezett munkálatok közül hibásnak találtatott és visszaküldetett 49. Részt az eredeti beküldés, részint új átdolgo-zás után végleg nyomdakészen áll 71. Munkában van 6. — A horvát-szlavonországi népszámlálás eredménye az előre bejelentettétől különbözik; azért újra fog közöltetni. Az egész mű csak ké-sőbb fog teljesen összeállítva kinyomtatni, a fenn érintett akadályok elhárítása után.

— A poroszok Pont a Moussonnál főbe lö-vettek egy kahalikus papot, ki a francia lakos-ságot folytonosan izgatta a németek ellen. Azt prédikálta a többi közt, hogy nem bün a vallás ellenségeit bármi uton is láb alól eltenni. A fran-cziák meglehetősen hidegen fogadták e haran-guizozást.

* Spion! Toperczer Gyula, akadémiai festő és budai reáltanodai tanár a szünnapokat hasz-nos tanulmányoknak óhajtván szentelni, kirándult a regényes visegrádi környékre. Naponta beba-rangolta a regényes környéket és vázlatokat raj-zolt róluk. Egy este hasamenne kismaroszi laká-sára, őt pandurt talál szobájában, kik Nógrád-megye alispánja Fridoczky aláírásával elátott sürgönyt mutatnak eléje, s azt a kellemes ígér-et teszik neki, hogy majd elszállítják Balassa-Gyarmatra, a megye börtönébe. — Az ur is pion! — mondát neki magyarul. Később kiült, hogy a békés tanárt a verőező jegyző adta föl, s Fridoczky elég megdöglőlt volt ez ürlt denuntiációra rögtön kiállítani az elfogatási pa-rancsot. Hasztalan kérte Toperczer, hogy vigyék Vácra, onnan távirjanak Budára, a le-gényesség nem engedett. Főlszakgatták elrakott rajzolatait s csak mikor kiküldött tiszteletbeli szolgabíró meggyőződött azok ártatlanságáról, helyezték szabad lábra egy éjszakai szobabörtön után a derék professort.

* Hogy megközelítő fogalmat szerezzünk, a hadilábra állított hadsereg pillanatnyi szükség-leteiről, porosz adatok után a következőket közöl-jük. A Lachmann testvérek öt hadtest számára küldik az élelmet és így 210,000 embert látnak el. A szállítók 7000 ökröt küldtek a táborba (3700 darabot Schleswig-Holsteinban vettek); 9500 má-zsa szalonnát e napokban Hollandból van Emme-rich és pedig négy gőzösön 5000 mázsát; 8000 ball rizst, mint részint Rotterdamban, részint a Bre-mában szerettek be; 12,000 mázsa borsót és ba-bot, mi részint Sziléziából, részint Poroszorszá-gból került ki. A napi szükséglete megkívántatott 15,000 font kávé Hamburg és Kölnben vették és a hannoveri égetőkben pörkölték. 65,000 ígás ló részére szükségelt 500,000 sch ffl zabot egy kö-nigsbergi háztól és különféle tartományokból sze-rezték be.

* Sarolta császárné ismét egészséges. A „Kreuz-Zeitung“ brüsszeli levelezője különös hírt közöl. Azt állítja, hogy a porosz győzelme s a francia császárság romlása Miksa császár özve-gyére meglepő hatással vannak. Sarolta császárné nagy érdeklél olassa a lapokat a igen világos öntudattal szól a helyzetről. Napoleon mostani sorsát a boszútálló sors művének tekinti a férjén elkövetett árulásért. Az orvosok reménylik, hogy a császárné kedélybetegségéből teljesen felépül.

* Díjlövészet eredménye aug. 20-kán és 21-kén.

	Szeg.	4.	3.
Priegl György	—	2	7
Krinner Alfréd	—	1	2
Schilovszky Péter	—	—	6
Dományi János	—	—	3
Dományi János	1	—	4
Priegl György	1	5	10
Kosztka Ágoston	—	—	2
Jorgovits Döme	—	—	3
Krinner Alfréd	—	—	2
Deutsch Márton	—	—	1
Kocsis György	—	—	1

* A porosz francia háboru csak néhány hét óta tart, és már Poroszország a férfi munká-sok nagy hiányában szenved. Nemcsak a gyárak-ban, hanem a szántóföldön is szünetel a munka. Azért a porosz kormány a szomszéd országokból hozat munkásokat, legalább, Cseh-Morvaország és Sziléziában porosz agensek járnak munkásokat toborzani.

* Vörösi vállalkozó. Egy vidéki, B. János, dinnyetermesztő, folyamodott a belügyministe-

riumhoz utlevélért a porosz-francia csatátérre Huszer darab saját természetmennyű dinnyét akarna Páris felé szállítani.

Szinkör. Ma kedden, aug. 23-án itt negyed-szer adatik „Fokról fokra“. Életkép 5 képben, zenével és tánczozal, írta Müller Hugó, ford. R. J., zenéjét Roth Ferencz.

Budán, augusztus 20-án következő számok hu-zattak ki:

90 4 29 78 42.

Közgazdaszat.

Részvénytársulatok szédelgése.

(P. N.) Közgazd. miniszteriumunkban a hábo-rus viszonyok közepette is folytak a már égetőb-bé vált tárgyak rendezéséről szóló törvényjavas-latok iránt a munkálatok. A házalási törvényja-vaslat egyrészt, a kereskedelmi kamarák jelentése alapján másrészt a részvénytársulati törvény ké-pezik a tevékenység tárgyait.

Aki az 1869-ki válság közepette tapasztal-hatta azon visszaéléseket, melyek a részvénytár-saságok alakítása és működése körében felmerül-tek, már akkor sajnálattal tekintett hiányos tör-vényeinkre. Már akkor minden oldalról felmerült a kíváncsok, vajha az ügy minél előbb véglegse-n és hazai viszonyainkkal egybehangzóan ren-deztetnék.

Mi a részvénytársulati törvénytől a társulási szellem lehető előmozdítását kívánjuk. Ne legyen abban gát, mely a tőke össztozmozgaitésánál a vál-lalkozókat elriaszsa. Ne avatkozzék be a törvény a társulat ügyeinek belsőjébe, legyen egészen sza-bad annak belső organismusa, bizza a részvénye-sekre a társaság szervezését.

De e lehető szabadság a részvénytársaságok lényegében levő körülmények folytán oly intézke-dések alapján ellensúlyoztassék, melyek a vissza-éléseket, a csalárdtságot, az ámtást, s a szédelgést megnehezítik a különben jótékony hatású társasá-gok közelebből.

A részvény-vállalatok eljárása már az üzlet keletkeztenél nagy mértékben magára vonja fi-gyelmünket. Tudjuk, mert tapasztaltuk, mikép használják fel az alapítók hatalmukat, mikép szokták a tőzsdén, még mielőtt a részvénytárs-ság megalakult, vagy még mielőtt részvények a piacra bocsátattak, különféle fondorlatok által a részvények folyamát felélelgetni; a részvény-vállalat nevét s tárgyát alig ismeri valaki, s még is a tőzsdén felülfizetéssel kel. Ez így tart mind-addig, míg a részvények elegendő magas folya-mal bírnak, mely folyam mellett az alapítók meg-lehető nyereségre tehetnek szert; most „reasilál-ják“ részvényeiket, eladják az általuk visszatartott jegyeket: — a nagy közönség pedig érték nélküli papírnál egyebet nem kap, hanem ellenkezőleg kötelezettséget vállal magára a részvény összeg teljes befizetésére.

A szédelgés határa az életre nyomasztó. Egy nagyvételű író, ki a tőzsdé viszonyokat közelebb-ről szemlélte, e keserű szavakra fakad: Minde-nütt nagyszerű lopás, mely mellett a középkor rablólovagjai és a theocratica tizedelői nemes foglal-kozásoknak tűnnek fel — és e lopás tisztelethez vezet, és nem a fegyházba! — De a szédelgést győ-kereken kiirtani nem lehet. Egyszer tulipánhagy-mák, mások credit mobilier, s ismét mások Tramvay alakjában tüdősezték fel. De lehet némi-leg határt szabni az által, hogy a részvények tőzsdére bizonyos összeg befizetése előtt nem ke-rülhetnek; hogy ha az eredeti aláíróta részvény to-vábbadásánál még felelősség terheli, ekkor bizo-nyosan nem fog könnyelműen száz meg száz részvényre jegyezni, csakhogy szédelgés után könnyen megszabaduljon tőlük.

A részvénytársaságok szabadsága még más részről is különös intézkedést tesz szükségessé. Részvényvállalatoknál ugyanis nem ismert egy-nek s társak a részvényesek; sőt, mint francia neve (anonyme) mutatja, gondosan kerül min-dent, miből a társak nevét lehetne kiutadni, hanem egyedül a tőke részletei szolgálnak a vállalaton kívül, állóknak fedezetül. A lényeg tehát a rész-vényvállalatoknál nem a részvényesek, hanem részvényeik, illetőleg az általuk fizetett vagy fi-zetendő összegek.

Mindaddig, míg részvénytőke létezik, bárki legyen is a részvényes, bár naponkint változza-nak is a részvényesek: a részvénytársaság, mint olyan, létezik. Mihelyt a részvénytőke tönkreme megy, bár a részvényesek még mind megvannak, sőt ha-bár e részvényesek gazdag emberek, akár Rot-schildek és Bischofsheimek, a részvénytársaság megbukott, nem létezik többé.

Látjuk tehát, hogy a főérdek minden rész-vényvállalatnál a nagy közönség részéről, s a társaság hitelezői részéről a társaság vagyonának állapotában pontosul össze. E vagyont kell jól ke-zeltetni, e vagyonról kell mindig biztos tudomás sal birni.

A részvénytőke a részvénytársaság életére. Erről kell a külvilágot folytonos figyelemmel tar-tani, különben a visszaélések tágkapuja nyílik és valamennyi előny, melyet a részvénytársaság a közgazdaságnak nyújt, tönkre megy, helyette ugyanannyi hátrány mutatkozik. Ezen szempont-ból a törvényhozó figyelmé legyen odairányozva, miszerint a társaság vagyon állapota folytono-san a nyilvánosság előtt feltárássák, legyen alka-lom és mód, hogy az érdekeltek bármikor a tár-saság vagy-nára vonatkozólag biztos tudomás szerezheessenek.

Lehető szabadság, a szédelgés korlátozása és tőkéletes nyilvánosság, e három elvet kívánjuk a részvénytársulati törvényben kifejezve látui, és akkor azt hisszük, hogy a közvagyonosodásra na-gyobb és jobb hatásuk lesz vállalatainknak, mint eddig volt.

Távirati tudósítás

a bécsi börzéről 1870. augusztus 22 én.	
5% Metalliques	251 .
Nemzeti kölcsön	124.50
1860. évi kölcsön	122 .
Bankrészvény	5.89
Napleondor 9.93%	

A szerkesztésért felelős: Bettelheim Vilmos.

Vasuti menetrend.

Gabonák.	Ó. v. j.	Ár.	Vámházán- kint	Vámházán- kint	Refektés o. ért. ft.
Buza búsági.	uj	83 4 75-4 8	84 4 90-5	500	
" " " "	"	85 5-5.10	86 5.25-5.35	500	
" " " "	"	87 5.45-5.55	88 5.60-5.65	500	
" " " "	"	88 4.80-4.9	89 4.95-5.05	500	
" " " "	"	85 5.65-5.70	86 5.9-6.05	500	
" " " "	"	87 6.10-6.20	88 6.20-6.25	500	
" " " "	"	83 4.75-4.85	84 5.60-5.70	500	
" " " "	"	85 5-5.10	86 5.25-5.35	500	
Rozs.	80 font után	szilárd	3.20-3.35	200	
Árpa, malátán.	72 " " "	"	2.15-2.25	200	
" " " "	50 " " "	"	3.25-3.30	500	
Zab	72 " " "	"	—	300	
Kukorica búsági	mérője	"	3.15-3.20	500	
" " " "	"	"	—	500	
Bab	50 " " "	szilárd	—	100	
Köles	80 mérője	"	—	100	
Repeze fekete	75 " " "	"	6.37-6.7	1000	
" " " "	bánati 75 " " "	"	6.70-6.80	1000	

Értékpapírok.	Ár.	Tartva
Allampapírok.		
Magyar vasuti kölcsön 120 frt	100.—	100.25
ezüstben	—	—
Biztosítások.		
315 Első magy. biztosító társaság	640.—	645.—
150 Haza, életbiztosító bank	—	105.—
210 Pannónia v. bizt.	245.—	250.—
300 Pesti biztosító intézet	255.—	260.—
300 Unio viszontbiztosító bank	245.—	247.—
80 Nemzeti biztosító-bank	140.—	145.—
Vasutak.		
200 Pesti közút	294.—	295.—
200 Pesti közút III. kib.	—	30.—
200 Budai közút	128.—	130.—
200 Alföldi	158.—	162.—
200 Észak-keleti	148.—	150.—
80 Magy. keleti	80.—	82.—
Bank és takarékpénztári rész- vények.		
L. 8 Angol magyar bank	75.—	77.—
80 Magyar általános hitelbank	71.—	72.—
60 Francia magyar bank	53.—	54.—
20 Pesti népbank	28.—	30.—
500 Pesti kereskedelmi bank	165.—	170.—
200 Pesti iparbank	340.—	345.—
63 Pesti takarékpénztár	3250.—	3300.—
100 Pest-budai takarékpénztár	148.—	150.—

Malmok.

Árpád-gőzmalom	300.—	310.—
Aradi gőzmalom	—	—
Blumfőle	245.—	250.—
Concordia	460.—	470.—
Király	440.—	450.—
Luiza	137.—	140.—
Molnár és sőtöm.	170.—	175.—
Unio-malom	340.—	350.—
Victoria gőzmalom	220.—	225.—
Hengermalom	910.—	920.—
I. budapesti gőzm.	490.—	500.—
Budai gyártel.	68.—	70.—
Pannónia	590.—	610.—

Egyéb részvények.

1. magyar serfőzde	610.—	620.—
Király serfőzde	90.—	95.—
Hajózálog társ.	124.—	126.—
Első m. földh. zál.	88.—	90.—
Keresk.-épület	445.—	455.—
Budapesti lánchíd	—	—
Országos gőzhajó társaság	48.—	50.—
Magyar Lloyd	100.—	102.—
I. magyar gépgyár	6.50	7.50
Mátrai kux.	—	—
Butor kézműves	—	9005
Rímamuranyi bánya	—	—
Salgó-tarjányi	—	—
Pest-fiumei hajóp. gy.	89.—	96.—
I. szeszfinomító	261.—	275.—
Újpesti	340.—	350.—
Alagut	90.—	97.—

Záloglevelek.

5 1/2% m. földh. zál.	87.50	88.50
6 1/2% m. földh. zál.	—	—
5 1/2% Magy. jelzálgb.	82.—	84.—
Kereskedelmi bank	87.—	87.50

Elsőbbségek.

Lánchíd 6 1/2%	82.—	83.—
Miskolci malom	90	91
Losonci posztgyár	—	—
Budapesti malom	140.—	142.—

Pénznemek és 3 havi váltók.

Arany	6.02	6.01
Napoleonkor.	10.10	10.00
Ezüst	125.—	122.—
Porosz tallér	1.88	1.95

Államadósság 100 frt után.

Jövedék máj.—nov. szlv. bankj. 5%.	55.25	55.50
ezüst	64.20	64.40
1899-ki sorsj. egész (250 pp.) 100 f. után	—	—
1854-ki sorsj. (250 frt pp.) 4 1/2%	83.—	82.—
1860-ki sorsj. egész (500 frt o. é.) 5 1/2%	88.75	89.25
1864-ki (100 frt o. é.)	106.75	107.—
Magyar vasuti kölcs. (120 frt ezüstben).	99.—	100.—

Földterhermentesítési kötvények

(100 frt pp. után)		
Magyarországi	71.50	73.50
1867-ki záradékkal	69.—	71.—
Erdélyi	66.50	67.50
Temes-bánási.	—	—
Hórvát- és tótországi	—	—

Részvények.

Angol-osztrákbank befiz. 100 frt ezüstb.	216.—	185.—
Hitelintézet 200 frt	219.75	220.25
Alsó-osztr. lezártított társ. 500 frt	73.—	75.—
Francz.-osztr. bank befiz. 60 frt ezüstb.	74.50	75.—
Nemzeti közraktár társ. Pesten.	—	—
Nemzetibank	650.—	652.—
Dunagőzhajózási társ. 500 frt pp.	493.—	495.—
Ferdinand északi vasut 500 frt pp.	1870.—	1880.—
Triest Lloyd 500 frt pp.	276.—	280.—
I. Erdélyi pálya 200 frt ezüstben	160.50	161.50
Államvaspálya pp. 200 frt ezüstben	328.—	330.—
Déli vaspálya o. é. 200 frt ezüstben	176.75	177.25
Tisza vasut vp. befiz. 140 frt pp.	197.—	198.—

Záloglevelek (100 frt után).

Osztr. földhitei. ezüst 5%	105.—	106.—
33 évben visszafizetendő o. é.	86.—	87.—
nemzeti bank 5% osztr. ért.	90.—	91.—

Elsőbbségi kötvények (100 frt után).

Alföld-fiumei vaspálya 200 frt ezüst 5%	85.50	86.—
Duna-gőzhajózási	—	—
Ferdinand északi vasut 500 frt pp.	83.—	85.—
Pécs-barcsi vasut 200 frt o. értékben	—	—
I. erdélyi pálya ezüstben 5%	84.75	85.25
Államvasut	—	—
1867-iki	140.—	142.—
Magyar keleti pálya ezüstben	82.31	82.—

Magánországyek (darabonként)

Hitelintézet	149.50	150.50
Clary	32.—	35.—
Dunagőzhajózási	88.—	92.—
Keglevich	14.—	16.—
Budai	26.—	30.—
Pálfi	25.—	30.—
Rudolf kor. her.	13.—	15.—
Salm	34.—	37.—
St. Genois	25.—	30.—

HIRDETÉSEK.

839-3-3 Tudósítás.

Van szerencsém a nagyérdemű t. cz. közönségnek tisztelettel-
jesen jelenteni, hogy utazásomból ismét visszatértem.
Ajánlván magamat, tisztelettel vagyok

Morgenstern A. H.,

fogorvos.

Főter, Tedeschi ház.

842-3-3

Hirdetmény.

Ágrisi község határában fekvő szőlők utáni egyéni váltásár-
tozások előírt jogbiztos által megállapítván, az összes ágrisi
és almási szőlő birtokosok és váltásárgőtelezettek ezennel
figyelmeztetnek, hogy a váltásárgőtelezések után évenként 8 százalékra
terjedő törlesztés fejében mielőtt a tartozási könyvecskék ki fognak
szolgáltatni, az addig már lejárt részleteket egyszerre, a később lejá-
randókat pedig fél évenkénti előlegesen a bankotai magy. kir. adópenz-
tárba lefizetni tartoznak.

Figyelmeztetnek továbbá mindazon váltásárgőtelezettek, kik a
törlesztés kedvezményével élni nem akarnak, s a váltásárgőtele-
kezési kérelmek, valamint azok, kik a váltásárgőtelezések helyett ma-
gát a szőlőbirtokot a jogosítottak vissza bocsájtani hajlandók, mi-
szertint ebbeli szándékukat nálam írásban f. 1870. évi szeptem-
ber hó 10-dik napjáig jelentsék be, mivel későbbi be-
jelentés el nem fogadtatik.

Aradon, 1870. évi aug. hó 18-án.

Bonts Döme,

jogbiztos.

126/870

Hirdetmény.

Békés-megyében köbelezett Gyula-városában egy 350 legényre
kivántató lakotya, 9 tiszt lak és iroda-helyiség, valamint 50 lóra
való istálló álló épület építendő elhatározottván; az e szerint kö-
szített rász. tervezetnek folyó 1870. évi november 1-ső
napjáig Gyula-város tanácsához leendő beadására. ezezel akként
nyitattik pályázat, hogy a két legjobb s elfogadhatóbb tervet beadó
közül az első 200 ft., a második 100 ftal fog jutalmaztatni.

A pályázni kívánók akár írásos, akár személyes megkereséseik
folytán, az építendő lakotya megállapított terv vázlata Gyula város
tanácsa által egész terjedelmében közöltetni fog.

Kelt Gyulán, 1870. július hó 24-én tartott városi képviselői köz-
gyűléséből.

Kiadta:

Popovits Jusztn,

v. jegyző.

Pályázati hirdetés.

A magyar-pécskai iskolaiszéknek f. évi augusztus hó 14-én 30.
sz. a. kelt határozata folytán egy M.-Pécska községében megüfölt I.
osztályú tanítói állás betöltésére nézve ezennel pályázat hirdettetik.
Ezen tanítói állás következő képzőbeni fizetés és járandóságokkal
van egybekötve; ugymint: 300 ft. o. ért. készpénz, 8 öl keményfa,
és az iskolai épületben szabad lakás házikerttel együtt, megjegyez-
tendő, hogy fentebb említett 8 öl fából a tanítót az iskolát is fűtő-
köteles. — Pályázni kívánók felhívtnak szakképzettségük, életkoruk,
családi állásuk, magyar- és németnyelvbeni jártasságuk és eddigi al-
kalmaztatásuk felől kérvényeikhez hiteles bizonylatokat csatolni, ily-
kép ellátott kérvényeiket legkésőbb f. évi szeptember hó 15-
napjáig, a helybeli iskolaiszékhez intézve és főtisztelendő
Vinkler János r. c. főesperes, plébános és iskolaiszék elnök urhoz be-
nyújtani.

Kelt Magyar-Pécskán az iskolaiszéknek 1870. évi augusztus hó
14-ik napján tartott üléséből.

Gyórfy János,

iskész. jegyző.

Vinkler János,

főesperes, plébános, iskolaiszék
elnöke.

851-1-3

847-2-3

Árverési hirdetés.

A Török Gábor féle csődtömeghez tar-
tozó, s Arad belv. Dezső-utca 351. h. r.
sz. a. fekvő 1175 négyzetű ol területű üres
telekért a f. évi augusztus hó 9-ére ki-
telve volt 1-ső árveréskor az 1762 frt 50
krt. tevő becsár meg nem ígértetvén, ez a
csődtömeg elváltatásának 71/870. sz. a.
határozatából f. évi szeptember hó 9-én
a következő feltételek mellett fog sz. h.
Arad városi telexkönyvi irodájában 2-ik ár-
verésnek kitétetni és pedig:

1-ör. Az Arad belv. Dezső-utca
351. h. r. sz. a. üres telek kikiáltási ára
1762 frt 50 kr. leendő.

2-ör. Az árverés alatti csődtömeg ingatlan
jelen 2-ik árveréskor a becsár alul is, a
legjobb ígérőnek eladatul fog.

3-ör. Az árverés vevőre nézve feltét-
lenül, a csődtömegre nézve azonban csak a
csődtömelelő választmány utólagos jóváha-
gyása után lesz kötelező, mely e részben 3
nap alatt határozand.

4-ör. Árverési szándékozók a vételár
10% tartoznak bántatványlétlenül.

5-ör. Vevő a vételár 1/2-át a leütéskor,
— 1/2-át az árverés napjától egy hónap,
— és 1/2-át három hónap alatt lesz köteles
a törvény sulya alatt késszépben lefizetni.

6-ör. Vevő az 1-ső részlet lefizetése
után az általa megvett ingatlanok tetle-
ges birtokba lépéud ugyan, de csak az
egész vételár pontos lefizetése után fog te-
lekkönyvileg nevére átkébelezetni;
— melynek költségei az ő terhére képezendik.

Mely árverésre a venni szándékozók
ezennel meghívtnak.

Arad, 1870. évi aug. 18-án.

Remetel Fülöp,

hites ügyvéd csődtömeggondnok.

852-1-3

Hirdetmény.

Szabad királyi Aradváros törvényszéke
mint birtok bíróság által, mindazok, kik
aknai s 1864-ben elhunyt helybeli lakos
övegy Szűts Mozesén szül. Magyar Ka-
rolin után maradt s annak hagyatékát ké-
pező az aradi 1135. számú telexjegyző-
könyvben felvett Vadász-utcai 13
számú ház és telek egy harm-dára öröko-
sodási joggal bírnak — felhívtnak, mi-
szertint ezen jogot 45 nap alatt érvényesi-
teni el ne mulasszák, minthogy ellenkező
esetben az örökség tulajdonjoga Szűt-
Róza férjhezett Mladinescu Péterné nevére
fog bekebelezettni.

Arad sz. kir. város törvényszékének
1870. évi Julius 2-án tartott üléséből.

Biris Gergely,

aljegyző.

Hirdetmény.

Alulírott részvény társulat részéről ezennel közhírre tétetik, mi-
szertint Román-Pécska m. város határában az Arad-szegedi állam-ut
mentébe tjkvi — sz. a. találató — ölnyi beltelken felépítve
s legjobb karban lévő két köves gőzmalom teljesen felszerelve a hozzá
tartozó kemény anyagból épült 8 szoba 2 konyha, 2 kamara, 1 kocsiszin,
1 istálló, 2 pincze és magtárra alakított padlásból álló szinte legjobb
karban lévő laképületekkel együtt szabadkézből eladó.

Bővebb értesítést nyerhetni Rom.-Pécska m. városi községhezánál
Petrovits György jegyző és az említett malom közelében lévő iskola-
házban Gebeles György tanító uraknál.

Kelt Román-Pécskán, 1870. évi aug. 20.

Első rom.-pécskai gőzmalom-részvény-
társulat.

840-3-3

Árverési hirdetés.

Aradmegye tek. Törvényszékének
1867/1870. sz. a. kelt végzés folytán közhírre
tétetik, miszerint néhai Gassik Mátyás és
neje hagyatékához tartozó a bankotai 473.
számú telexjegyzőkönyvben 409. sz. a. fel-
vett és 1200 forintra becsült szellemház
(1870. évi szeptember hó 11-ik napjá-
nak d. e. 9. órákor Pankota községhezá-
nál fogantatandó bírói árverésen becsá-
ron vagy azon felül következő feltételek
mellett el fog adatul.

1-ör. Venni szándékozó köteles a ki-
kialtást összegül elfogadott 10 1/2-ot az ár-
veréskor letenni.

2-ör. A legjobbat ígérő leütésakor a
vétélár egy harmadát a bánompénz betu-
dásával leteszi, a másik harmadát a leütés-
től számított 3 hónap után, a harmadik
harmadát a leütéstől pedig 6 hónap után
az utóbbi részleteket 6 százalékkal kamattal
a bankotai közgyám kezéhez lefizetni kö-
teles.

3-ör. Az árverésre kitélt ingatlanok
csak becsárón vagy azon felül adatul el és
a jóváhagyás a teketetés megyei törvény-
székét illeti.

4-ör. Vevő leütés után azonnal a vett
ingatlanok birtokába léphet, annak tulaj-
donát azonban csak az egész vételár leü-
tése után a telexkönyvi átírás által nye-
rendi.

5-ör. A birtok átruházási illetéket és
az árverési költségeket egyedül a vevő a
vétéláron kívül viselni tartozik.

Galsán augusztus 11. 1870.

Kelecsényi,

t. esküdt.

846-2-3

Árverési hirdetés.

Sz. kir. Arad városi törvényszékének
1870. évi február hó 22-ik napján 633. sz.
a. kelt végzése alapján, ezennel közhírre
tétetik, miszerint Brüll Lipót aradi lakos
és felporcsnek Szederényi János aradi lakos
és alperes ellen 165 frt 15 kr. tökélo
vetelése és törvényes járuléai erejéig, az
utóbbiól bíróság elfoglatl egy feketére la-
kított két szobával bevont, ruganyo-
félfedélű hintó; — egy másik ugyan olya-
hintó és egy feketére lakított batár, az
aradi aréna kertben és kész pénz fizetés
mellett 1870. évi augusztus hó 31-ik
napjának d. e. 9 órákor bírói árverésen el-
adatul fog.

Arad, aug. 18. 1870.

Frits Róbert,

tanácsnok, mint törvszéki
kiküldött.

Polzer Károly

cs. kir. kiz.

szabadalm.

pénzszekrénygyára és múlakatos üzlete

ajánlja, a bécsi cs. kir. polytechnicum intézet 1869. nov. 8-án 1615. sz. a.
szakfőriák által megvizsgált és kitűzőknek elismert, a jelen idő kívánalmait
tökéletesen megfelelő s díszesen kiállított

vas, tűzmentes, s a